

Література:

1. Дотримання прав людини у збройних силах країн НАТО. Бюро демократичних інститутів та прав людини ОБСЄ. URL: <https://www.osce.org/odihr>
2. Підвищення професійного рівня військовослужбовців у рамках міжнародних навчань НАТО. Генеральний штаб Збройних Сил України. URL: <https://www.mil.gov.ua/>
3. Стандарти НАТО щодо військового командування та управління. Офіційний сайт НАТО. URL: <https://www.nato.int>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-463-7-104>

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЕРЖАВ ЩОДО СТАНДАРТІВ ІКАО

Невара Лілія Михайлівна

*кандидатка юридичних наук, доцент,
доцентка кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права
Державного торговельно-економічного університету
м. Київ, Україна*

Цивільна авіація відіграє важливу роль у розвитку міжнародних відносин, економічному зростанні та соціальній інтеграції. В умовах глобалізації та збільшення обсягів повітряних перевезень важливість регуляторної координації на регіональному рівні стала особливо очевидною.

Міжнародна організація цивільної авіації (далі – ІКАО), яка була заснована у 1944 році відповідно до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. [1] (далі – Чиказька конвенція), є ключовою у забезпеченні безпеки та ефективності міжнародних повітряних перевезень. Однією з ключових складових діяльності ІКАО [2] є розробка Стандартів і Рекомендованих практик (SARPs) [3], які визначають правила для забезпечення ефективності та безпеки міжнародного авіаційного транспорту. За своїм призначенням ці документи покликані конкретизувати загальні положення, передбачені Чиказькою конвенцією та забезпечити уніфіковану систему регулювання міжнародних польотів. Додатки охоплюють різноманітні аспекти авіаційної діяльності, включаючи безпеку, навігацію, аеропорти, екологію та інші ключові сфери.

Стандарти ІКАО – це «будь-яка вимога до фізичних характеристик, конфігурації, матеріальної частини, льотних характеристик, персоналу і

правил, одноманітне застосування якої визнане необхідним для забезпечення безпеки і регулярності міжнародної аеронавігації та якої договірні держави дотримуються згідно з Чиказькою конвенцією». Стандарти визначають мінімальні вимоги для всіх держав-членів і зобов'язують їх виконання щодо:

- імплементації стандартів: держави повинні впроваджувати міжнародні стандарти у своє національне законодавство;
- швидкої адаптації: внутрішнє законодавство повинно своєчасно оновлюватись відповідно до змін у додатках;
- міжнародної співпраці.

В разі неможливості дотримання Стандарту державою, вона зобов'язана надіслати повідомлення Раді ІКАО відповідно до ст. 38 Чиказької конвенції. Держава може відмовитися від впровадження в національне законодавство прийнятих ІКАО правил та стандартів лише, якщо таких правил буде «практично важко дотримуватися» або, якщо є необхідним прийняття власних, відмінних від міжнародного стандарту, правил регулювання (ст. 38).

Зобов'язання держав-членів ІКАО щодо Додатків до Чиказької конвенції та Стандартів і Рекомендованої практики (SARPs) є критично важливими для підтримання глобальної безпеки та ефективності цивільної авіації. За загальним правилом, держави-учасниці Чиказької конвенції зобов'язані співпрацювати у сфері забезпечення однаковості застосування правил та стандартів регулювання діяльності цивільної авіації, адже така уніфікація покликана сприяти розвитку аеронавігації в цілому (ст. 37).

Згідно зі ст. 54 Чиказької конвенції Рада ІКАО [1] має повноваження приймати Стандарти і Рекомендовану практику та іменувати їх Додатками. У ст. 54 та ст. 90 Чиказької конвенції зазначається, що Рада ІКАО повідомляє договірні держави про прийняття тих чи інших Додатків. Набрання ними чинності безпосередньо пов'язано повідомленням: «Додаток набуває чинності протягом трьох місяців після направлення їх Договірним державам». Якщо держава не імплементує новоприйняті ІКАО правила або вирішує, що належним буде вжити власних заходів щодо регулювання діяльності цивільної авіації, вона повинна повідомити про це Раду ІКАО протягом шістдесяти днів після прийняття поправок до Стандарту. Таке повідомлення дає Раді ІКАО можливість поінформувати усіх інших держав-учасниць Чиказької конвенції про наявні відмінності в національних законодавствах та національній практиці (ст. 38).

Виходячи з усього вищезазначеного, можемо зробити висновок, що держави-учасниці Чиказької конвенції зобов'язані дотримуватися прийнятих ІКАО Додатків та Стандартів і Рекомендаційної практики (SARPs). Завдяки їх дотриманню, забезпечується уніфікація правил

щодо здійснення міжнародних польотів. Повідомлення про незастосування державою тих чи інших правил ІКАО, що надсилається іншим державам-учасникам Чиказької конвенції, покликане нівелювати прогалини в процесі уніфікації та забезпечити належне регулювання міжнародних повітряних відносин між договірними державами.

Таким чином, зобов'язання держав-членів ІКАО щодо Додатків до Чиказької конвенції і SARPs є основою для забезпечення безпеки і ефективності міжнародної цивільної авіації. Виконання цих зобов'язань забезпечує безперервний і безпечний розвиток авіаційних перевезень по всьому світу. Ці зобов'язання є критично важливими для глобальної взаємодії та координації між державами-членами, а також для впровадження високих стандартів в авіаційній галузі.

Література:

1. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#Text
2. ICAO. URL: <https://www.icao.int/Pages/default.aspx>
3. SARPs – Standards and Recommended Practices. URL: <https://www.icao.int/safety/SafetyManagement/pages/sarps.aspx>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-463-7-105>

ЗАХИСТ КРИТИЧНИХ ОБ'ЄКТІВ ІНФРАСТРУКТУРИ ВІД КІБЕРАТАК У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ПРАВІ

Пасешник Олександр Русланович

*аспірант кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права
Державного торговельно-економічного університету
м. Київ, Україна*

З розвитком технологій сучасні збройні конфлікти все частіше використовують нові способи ведення війни, зокрема й у кіберпросторі, де кібератаки стають одним із головних засобів ведення воєнних дій. Цивільна інфраструктура, така як енергетичні мережі, водопостачання, транспортні системи та медичні установи, також можуть стати мішенню таких атак. Руйнування таких об'єктів може призвести до гуманітарних катастроф, залишивши цивільне населення без доступу до життєвих потреб.